

pa usprkos činjenici, da je oštrulja opisana i postala u nauci poznata pred više od 100 godina, nije se ni kod nas ni nigdje našao nijedan ihtiolog ili poznavalac prirode, da prouči život te ribe i da nam objasni zašto služi oštrulji, odnosno ženjkama oštrulje, ova cijev. Možemo samo naslućivati, da tu postoji neka sličnost sa polaganjem ikre kod gavčice (*Rhodeus sericeus* ili poznatije ime *Rhodeus amarus*), koja polaže pomoću izdužene cijevi ikru u ljušturu riječne školjke. Da li i ženka oštrulje nešto slično izvodi sa svojom inače građenom cijevi, da li možda zakopa ikru u mulju, u brazdu, koju reže predrepnom perajom ili nešto slično, to danas još ne znamo.

Poznato je, da oštrulja živi u vodama Livanjskog polja, koje su ponornice, zabim u Buškom kanalu, jednom dijelu Glamočkog polja, rijekama Cetini i Krki sa Visovačkim jezerom i u Blidinjskom jezeru. U ovo posljednje su je prenijeli seljaci iz okoline, navodno oko god. 1900. Sada je ima u jezeru jako mnogo.

Oštrulja živi u jatima, po dnu, pretežno u dubljoj i mirnijoj vodi. Većina voda u kojima je nalazimo u Bosni i Dalmaciji su ponornice, koje odlaze pod zemlju, a neke i djelomično ili posve presušuju za vrijeme ljeta. Tada oštrulja odlazi s vodom u podzemlje, kao i neke druge ribe u našim krškim krajevima. U onim vodama, koje ne presušuju, ona se zimi povlači u dubine i zbije se u jata, čekajući toplije godišnje doba.

Treba dodati, da na šiljastoj gubici ima sitna četiri brčića (pipka), po čemu se jasno vidi da traži hranu po dnu. Boje je žućkastosive, sa sitnim crnim mrljama po tijelu. Isto takve sitne točkice nalaze se i na leđnoj

i repnoj peraji. Na slici je prikazana ženka, koja se oblikom nešto razlikuje od mužjaka, a naročito onom cijevčićom na predreпноj peraji. Ističe se kod ženki, a i kod mužjaka, vijugava postrana (pobočna) crta.

U onim krajevima gdje živi oštrulja, zbog posebnih ekonomskih prilika, uslovljenih kršem, njegovim naročitim hidrografskim, klimatskim i drugim osobitostima. imade oštrulja, iako sitna ribica, neku ekonomsku vrijednost, kao i neke druge sitne ribice tih krajeva, naročito gaovice (*Paraphoxinus*), koji se kao i oštrulja zvlače u podzemlje, prisiljene surovim presušivanjem svojih voda.

Meso oštrulje je upotrebljivo za hranu stoga je redovno love i troše. Ipak je njena ekonomska vrijednost lokalna značaja.

To značenje bi se moglo povećati prenosom oštrulje, kao i gaovice, u sve one krške vode u kojima nema riba, a u kojima ne može da živi pastrva ili druge, vrijednije ribe. Njeno svojstvo da se s vodom povlači u podzemlje, osposobljava je, da je upotrijebimo za poribljavanje manjih i većih periodičkih voda, ukoliko one ne daju drugih riba. Time bi ovakove vode bile barem donekle iskorištene i u ribarskom pogledu.

Na koncu valja istaći potrebu, da se konačno prouči život i osobine naše oštrulje, da se tako upotpune oskudni naučni podaci o njoj i da se tim putem još bolje upoznaju njena svojstva, koja bi se mogla iskoristiti i u našim krškim, po broju ribljih vrsta najsiromašnijim vodama.

Zdravko Taler

Nova organizacija ribolovnih društava u NRH

Na početku mjeseca listopada, 5. X. o. g. održana je konferencija u Zagrebu u Domu Matice Hrv. obrtnika, kojoj su prisustvovali predstavnici ribarskih društava u NR Hrvatskoj. Zadatak te konferencije bio je da se sastavi konačni tekst pravila za buduću središnju sportsko-ribolovnu organizaciju koja se već stvara. Još 29. XII. 1948. god. sastali su se predstavnici ribolovnih društava u Zagrebu te su izabrali inicijativni odbor koji je imao pripremiti rad oko osnivanja Saveza svih ribolovnih društava u Hrvatskoj. Taj savez zamišljen je kao središnja sportsko-ribolovna organizacija sa djelokrugom na cijelom području NR Hrvatske. Odbor imao je kod izrade odnosnog nacrtu pravila predvidjeti takva pravila, kojima se jednako zaštićuju pravedni interesi cjeline i pojedinih mjesnih sportsko-ribolovnih organizacija i njihova članstva.

Inicijativni odbor dostavio je svim društvima nacrt pravila, dodavši nekoliko podataka o postanku toga nacrtu. Odbor polazio je sa gledišta, da bi pravila buduće središnje sportsko-ribolovne organizacije NR Hrvatske morala biti zasnovana na posebnom zakonu o slatkovodnom ribarstvu koji bude za vrijeme postojanja te središnje organizacije važio na području NR Hrvatske. Kako međutim, takav republički zakon još nije donesen — odnosno zakonski prijedlog već postoji i sadržava slične odredbe kao i zakon o ribarstvu NR Srbije, to se inicijativni odbor kod sastavljanja svoga nacrtu pravila pridržavao odnosnih odredaba Zakona o ribarstvu NR Srbije. Glavna načela toga zakona jesu: ribarstvom mo-

gu se baviti i udruženja ribolovaca, koji love ribu iz sporta ili za ličnu potrebu, a koja udruženja se osnivaju po propisima Zakona o udruženjima, zborovima i drugim javnim skupovima. Zadaci udruženja ribolovaca jesu: organiziranje i stručno podizanje ribolovaca, razvijanje discipline i svijesnog odnosa ribolovaca prema ribolovu, saradnja sa nadležnim državnim organima na unapređenju i zaštiti ribarstva, staranje o pravilnom vršenju zadataka, koje u vezi sa privremenim planiranjem postavljaju državni organi, nadležni za ribarstvo, briga o poštivanju pravnih propisa o ribarstvu i unapređenje ribarskog turizma. Po Zakonu o ribarstvu NR Srbije sva udruženja ribolovaca na području NR Srbije moraju biti učlanjena u Savezu udruženja ribolovaca NR Srbije.

Udruženje ribolovaca i njihov savez moraju imati pravila koja će sadržavati: naziv i sjedište organizacije, zadatke, sredstva s kojima se ti zadaci postižu, organizaciju i način postavljanja uprave, način na koji se donose zaključci, odredbe o stupanju u članstvo i o istupanju iz članstva, prava i dužnosti članova, zastupanje organizacije, način prestanka organizacije i način postupanja sa imovinom organizacije u slučaju njena prestanka.

Za pravila budućeg saveza ribolovnih sportskih društava NRH uzeti su potanji propisi iz postojećih pravila sličnih sportskih organizacija u zemlji kao i iz pravilnika i uputstava o izborima sindikalnih organa. Nacrt pravila bio je dostavljen pojedinim društvima, kako bi

ona u smislu zaključaka konferencije od 29. XII. 1948. god. pristupila proučavanju nacrtu i svoje dopune i primjedbe dostave najkasnije do 25. IX. 1949. god. Inicijativni odbor je na temelju tako iznesenih primjedaba razradio nacrt a 5. X. 1949. god. održana je u Zagrebu u zgradi Matice Hrv. obrtnika Ilica 49 konferencija. Četvrta točka dnevnog reda je bila sljedeća: diskusija o nacrtu pravila te pretresanje izmjena i dopuna tome nacrtu na temelju pisмениh predloga pojedinih ribolovnih društava. Peta točka dnevnog reda je glasila: »Izglasanje konačnog teksta pravila koja će se prema propisima Zakona o udruženjima, zborovima i drugim javnim skupovima predložiti nadležnom državnom organu

na odobrenje«. Konferencija od 5. X. 1949. prihvatila je nacrt pravila koja su upućena nadležnim narodnim vlastima na odobrenje. Pod kraj mjeseca novembra 1949. god. podnešen je nacrt Ministarstvu unutrašnjih poslova, te se sada u normalnom roku očekuje rješenje.

Tokom rasprave — na konferenciji 5. X. 1949. — predstavnici ribolovnih društava bavili su se opširno i pitanjem štampe, te je jednoglasno ustanovljena važnost »Ribarstva Jugoslavije« za unapređenje interesa cjelokupnog slatkovodnog ribarstva, uključivo sportskog ribolova. Konferencija je u vezi toga donijela zaključak o širenju našega lista među članovima Saveza, koji se osniva.

RIBARSKA ZADRUGA

KARLOVAC

TELEFON 02-584

Tekući račun kod Narodne banke filijala Karlovac
br. 47-175090

Proizvađa u vlastitoj radionici:

čegerte (role), blinkere, virble, trokuke-
udice i ostali ribarski pribor. Radiona
je jedina ove vrsti u FNR Jugoslaviji.

»PERAD«

GRADSKO PODUZEĆE ZA PROMET RIBOM,
PERADI, DIVLJACI I JAJA

ZAGREB

BOGOVIĆEVA UL. BR. 3 — TEL. BR. 37-367

Tekući račun kod Komunalne banke Zagreb,
br. 401-1-6020011

Poduzeće imade zadatak da opskrbljuje
građanstvo kao i restorane sa svje-
žom i prerađenom morskom ribom.

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO RIBARSTVA

GLAVNA DIREKCIJA ZA SLATKOVODNO RIBARSTVO

ZAGREB, DRENOVAČKA CESTA B. B.

UZGAJA SVE VRSTI SLATKOVODNE RIBE

Poduzeća: Našice, Grudnjak, Končanica, Poljana, Zdenčina,
Pisarovina, Osijek, Sisak, Slavonski Brod, Vransko
Jezero, Visovačko Jezero (Šibenik).